

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

«Затверджую»

Директор Інституту соціальної та
політичної психології НАПН України

Микола СЛЮСАРЕВСЬКИЙ

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ З ПСИХОЛОГІЇ
в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України**

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Ступінь вищої освіти: доктор філософії

Галузь знань: С – Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність: С4 Психологія

(освітньо-наукова програма рекомендована до впровадження Вченою радою Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, протокол № 09/25 від 28 серпня 2025 року)

Обсяг програми – 240 кредити ЕКТС

Термін навчання – 4 роки

Форма навчання – денна/заочна

Київ 2025

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, протокол № 09/25 від 28 серпня 2025 року

Проектна група у складі:

Олена Суший, доктор наук з державного управління, доцент, завідувачка відділу психології мас і спільнот (гарант програми)

Ірина Губеладзе, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, старший дослідник, в.о. заступника директора з наукової роботи

Галина Бевз, доктор психологічних наук, професор, завідувач відділу психології спілкування

Вадим Васютинський, доктор психологічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу психології мас і спільнот

Павло Горностай, доктор психологічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу психології малих груп та міжгрупових відносин

Олександр Малхазов, доктор психологічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу методології психосоціальних і політико-психологічних досліджень

Тетяна Титаренко, академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу соціальної психології особистості

Сергій Бялонович, здобувач наукового ступеня доктора філософії у галузі психології 4 курсу навчання на ОНП

Група забезпечення у складі:

Світлана Чуніхіна, кандидат психологічних наук, старший дослідник, заступник директора з науково-методичної роботи

Любовь Базь, голова Ради молодих вчених, старший науковий співробітник відділу науково-методичного забезпечення моніторингових досліджень і освітньої діяльності

Ірина Жадан, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, головний науковий співробітник відділу психології політичної поведінки молоді

Лариса Оліфіра, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач відділом аспірантури і докторантури

Марина Скрипник, кандидат педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу психології політичної поведінки молоді

ОБГРУНТУВАННЯ

Зміни до освітньо-наукової програми зумовлені:

- Постановою Кабінету Міністрів України від 8.04.2025 р. № 426 «Про внесення змін до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»;

- Постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. №1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти»;

- Постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2024 р. №1300 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. №266»;

- Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. № 646 «Про затвердження Стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для третього (освітньо-наукового) рівня»;

- Наказу Міністерства освіти і науки України від 27.03.2025 р. №512 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Уточнення змісту освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 053 «Психологія», затвердженої рішенням Вченої Ради Інституту соціальної та політичної психології НАПН України від 28.01.2021 р. протокол №02/21 (зі змінами та доповненнями від 25.01.2022 р. протокол № 02/22, від 29.06.2023 протокол №08/23, від 29.08.2024 р. протокол №09/24), здійснено з урахуванням відгуків здобувачів вищої освіти, керівників практики, викладачів та інших стейкхолдерів із побажаннями щодо оновлення змісту компонентів освітньо-наукової програми, що були отримані групою забезпечення в ході її реалізації (виконання навчального плану, розробки робочих навчальних програм дисциплін, проведення асистентської педагогічної практики, атестації здобувачів) упродовж 2024-2025 рр.

Відповідно до Стандарту вищої освіти України третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія» та відгуків стейкхолдерів було розроблено і внесено зміни у такі розділи:

- характеристика освітньої програми;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти сформульований у термінах результатів навчання;
- змістове оновлення компоненту освітньої програми у відповідності до вимог суспільної практики, сучасних умов воєнного стану в Україні;
- програмні компетентності.

ЗМІСТ

1	Загальні положення	5
2	Профіль освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії	8
3	Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії	24
3.1.	Структура освітньо-наукової програми	25
3.2.	Наукова складова освітньо-наукової програми	27
3.3.	Графік виконання індивідуального плану наукової роботи за освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії.	29
3.4.	Форми атестації здобувачів вищої освіти	30
4	Система внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освітньої та наукової складових підготовки докторів філософії	33
5	Матриці відповідності програмних компетентностей та програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньої програми	35
5.1.	Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми	36
5.2.	Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми	36

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до ст. I «Основні терміни та їх визначення» Закону України «Про вищу освіту» освітньо-наукова програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Освітньо-наукова програма використовується під час:

- ліцензуванні та акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти.

1.1. Освітньо-наукова програма (далі – ОНП) є документом, в якому визначається зміст навчання, встановлюються вимоги до змісту, обсягу і рівня освітньої й професійної підготовки доктора філософії за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України.

ОНП регламентує цілі, очікувані результати, зміст, умови і способи реалізації навчального процесу щодо підготовки доктора філософії за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України.

ОНП включає навчальний план, робочі програми навчальних дисциплін, інші матеріали, що забезпечують якість підготовки фахівця, а також програму асистентської педагогічної практики та інші методичні матеріали, що забезпечують реалізацію навчального процесу в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України.

1.2. Нормативно-правова база розробки ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України складають:

- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII
- Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту»;
- Постанова КМУ від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»;
- Постанова КМУ від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій»;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 30.08.2024 р. №1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти»

– Наказ МОН України від 01.10.2019 №1254 «Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»

– Наказ МОН України від 22.04.2019 № 553 «Про затвердження форм документів атестаційної справи здобувача ступеня доктора філософії»

– Стандарт вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для третього (освітньо-наукового рівня). Наказ МОН України № 646 від 20.07.2022 р.

– Класифікація видів економічної діяльності : ДК 009:2010. – На заміну ДК 009:2005 ; Чинний від 2012-01-01. – (Національний класифікатор України);

– Класифікатор професій : ДК 003:2010. – На заміну ДК 003:2005 ; Чинний від 2010-11-01. – (Національний класифікатор України);

– Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ “ЦС”, 2015. – 32 с.;

– Національний освітній глосарій: вища освіта (4-е вид., перероб. і доп.) / За ред. В.Г. Кременя, В.Є. Бахрушина, Ю.М. Рашкевича. 2024. – 114 с.

– Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: досвідник користувача. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2015. – 106 с.

1.3. Загальна характеристика ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України.

Метою освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України є забезпечення підготовки кадрів вищої кваліфікації на основі розвитку загальних та фахових компетентностей задля здійснення науково-дослідницької, аналітичної, консультативної та викладацької діяльності з урахуванням викликів сьогодення, пов'язаних із психологічним супроводом суспільних та освітніх реформ, подоланням наслідків колективних травм і воєнної агресії, соціально-психологічною реабілітацією постраждалих та упровадженням інновацій в освітній процес.

До основних завдань ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України належать:

1. Поглиблення теоретичної загальноакадемічної та фахової підготовки.
2. Підвищення рівня професійної та викладацької майстерності.
3. Набуття практичних навичок викладання у вищих навчальних закладах.
4. Розвиток науково-дослідницьких навичок для здійснення самостійних наукових досліджень.

5. Поглиблення рівня аналітичної спрямованості результатів науково-дослідницької діяльності.

6. Розвиток навичок написання та оформлення результатів наукових робіт у вигляді тез, статей, аналітичних доповідей, монографій тощо.

7. Поглиблення рівня володіння усною та письмовою науковою мовою для апробації результатів наукових досліджень на міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах.

Строк виконання ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України становить 4 роки.

Обсяг освітньої складової ОНП – 35 кредити ЄКТС, які включають теоретичну і практичну підготовку, самостійну роботу, асистентську педагогічну практику та контроль засвоєного матеріалу.

1.4. Вимоги до здобувача. Здобувач повинен мати диплом про отримання повної вищої освіти.

1.5. Позначення та скорочення. В ОНП підготовки доктора філософії за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України для формування шифрів застосовуються скорочення назв циклів підготовки, до який віднесено навчальні дисципліни:

ННД – нормативні навчальні дисципліни;

ДВНУ – дисципліни за вибором наукової установи;

ДВА – дисципліни за вибором аспіранта;

АПП – асистентська педагогічна практика.

II. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ підготовки докторів філософії

Галузь знань: С – Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність: С4 Психологія

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Ступінь вищої освіти: доктор філософії

Складові	Опис
1- Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Інститут соціальної та політичної психології НАПН України
Офіційна назва освітньої програми	Доктор філософії з психології
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Доктор філософії Доктор філософії з психології
Галузь знань	С – Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С4 Психологія
Форма навчання	денна та заочна форми
Обсяг програми:	35 кредитів ЄТКС (освітня складова) / 4 роки навчання
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 35 кредитів ЄТКС, термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	Освітньо-наукова програма «третій (освітньо-науковий) рівень з психології» акредитована відповідно до рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 13.10.2020 року, протокол № 18 (35). Сертифікат № 699, виданий 16.10.2020 року, дійсний до 01.07.2026 року.
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, EQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Без обмежень доступу до навчання. Умови вступу визначаються «Правилами прийому на навчання до Інституту соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України», затвердженими Вченою радою. Вимоги для вступу: Освітньо-кваліфікаційний рівень магістра або спеціаліста. Вступ на конкурсній основі.

Мова(и) викладання	Українська, англійська (окремі дисципліни).
Основні поняття та їх визначення	<i>Галузь знань</i> – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»). <i>Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система</i> (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»). <i>Кваліфікація</i> – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа (компетентний орган) встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) за заданими стандартами (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»). <i>Кваліфікаційна робота</i> — це навчально-наукова робота, яка може передбачатись на завершальному етапі здобуття певного рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Форми кваліфікаційної роботи включають (не обмежуючись зазначеним): дисертаційне дослідження, публічну демонстрацію (захист), сукупність наукових статей, комбінацію різних форм вище зазначеного тощо. <i>Кваліфікаційний рівень</i> – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня. <i>Компетентність</i> – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на

	певному рівні вищої освіти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»): – <i>Інтегральна компетентність</i> – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності (пункт третій Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341). – <i>Загальні компетентності</i> – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку. – <i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i> – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю. <i>Кредит</i> Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. <i>Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма</i> – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»). <i>Результати навчання</i> – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»). <i>Спеціалізація</i> – складова спеціальності, що визначається ЗВО та передбачає профільну
--	---

	спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).
	<i>Спеціальність</i> – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).
Термін дії освітньої програми	2025-2029
Інтернет-адреса розміщення опису освітньої програми	https://ispp.org.ua/naukova-diyalnist/pidgotovka-naukovix-kadriv/
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Підготовка кадрів вищої кваліфікації на основі розвитку загальних та фахових компетентностей задля здійснення науково-дослідницької, аналітичної, консультативної та викладацької діяльності з урахуванням викликів сьогодення, пов'язаних із психологічним супроводом суспільних та освітніх реформ, подоланням наслідків колективних травм і воєнної агресії, соціально-психологічною реабілітацією постраждалих та упровадженням інновацій в освітній процес.	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань: С – Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини Спеціальність: С4 Психологія <i>Об'єкт вивчення:</i> психічний зміст соціальних явищ і процесів, регулятивні механізми соціальної поведінки, психологічні проблеми міжособових стосунків та міжособової взаємодії, психологія впливу, психологія груп та міжгрупових відносин, психологія великих груп і масових явищ, соціальна психологія особистості. <i>Цілі навчання:</i> набуття здатності розв'язання актуальних науково-прикладних завдань у сфері соціальної та політичної психології, що передбачає глибоке, комплексне переосмислення наявних та створення нових цілісних, системних знань та/або професійної практики. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> індивідуальні та надіндивідуальні (групові, колективні, масові) психічні явища, що зумовлюються історичною та культурною єдністю людей, їхньою взаємодією, спільною діяльністю і виявляються в особливостях індивідуальної,

	групової та міжгрупової поведінки. <i>Зв'язок з науковими школами та тематикою науково-дослідницьких робіт в ІСПП НАПН України:</i> • Школа соціально-психологічного мислення (засновник член-кор. НАПН України М. М. Слюсаревський): <i>об'єкт вивчення</i> – феномени суспільної свідомості, масових психічних станів, соціальних уявлень і соціально-психологічного мислення; <i>теоретичний зміст предметної області</i> – психологічні аспекти суспільного реагування на кризові події; колективні переживання; психологія масової поведінки в умовах війни та трансформацій. • Школа психології особистісного життєтворення (засновниця академік НАПН України Т. М. Титаренко): <i>об'єкт вивчення</i> – ресурси та стратегії самореалізації особистості в умовах життєвої кризи, невизначеності й постмодерного соціального середовища; <i>теоретичний зміст предметної області</i> – феномени життєвого проєктування, посттравматичного зростання, опанування життєвих змін. • Школа інтеракційно-дискурсивної психології влади і спільнот (засновник В. О. Васютинський): <i>об'єкт вивчення</i> – влада як міжособистісний та дискурсивний феномен, психологія спільнот, громадянська активність; <i>теоретичний зміст предметної області</i> – політична ідентичність, легітимність влади, символічна репрезентація публічної комунікації. • Школа рольової теорії особистості (засновник П. П. Горностай) : <i>об'єкт вивчення</i> – індивідуальні та соціальні ролі, ідентичнісна структура особистості, внутрішньо-особистісний діалог; <i>теоретичний зміст предметної області</i> – рольова поведінка в соціальних контекстах, психологічна взаємодія та рефлексія суб'єкта. • Школа медіапсихології (засновниця член-кор. НАПН України Л. А. Найдьонова): <i>об'єкт вивчення</i> – психологічні механізми взаємодії особистості й медіа, вплив інформаційного середовища на психіку, становлення критичного
--	---

	мислення в умовах гібридної війни, інформаційних загроз, дезінформації та цифрової взаємодії; <i>теоретичний зміст предметної області</i> – медіаперцепція, емоційні та когнітивні ефекти комунікації в цифровому просторі. • Школа психологічного прогнозування (засновниці О. В. Суший, В. В. Жовтянська) : <i>об'єкт вивчення</i> – психологічні стратегії та технології соціального прогнозування; <i>теоретичний зміст предметної області</i> – психологічні підходи та принципи забезпечення соціального прогнозування, соціально-психологічне моделювання траєкторій суспільного розвитку в контексті воєнних і повоєнних викликів). <i>Методи, методики та технології:</i> теоретичні, емпіричні методи дослідження, аналізу, обробки та інтерпретації даних, методи та методики діагностики, психологічного впливу, психокорекції, сучасні психотехнології надання психологічної допомоги в умовах складних соціально-політичних подій, сучасні цифрові інноваційні технології. <i>Інструменти та обладнання:</i> комп'ютерна техніка та мультимедійне забезпечення; сучасні системи пошуку та обробки інформації; програми статистичної обробки та візуалізації даних тощо.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Наукові дослідження в галузі соціальної та політичної психології Проведення досліджень в галузі знань: С – Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини, спеціальність: С4 Психологія Ключові слова: соціально-психологічне мислення, методологія психосоціальних і політико-психологічних досліджень, психологія мас і спільнот, психологія малих і міжгрупових відносин, соціальна психологія особистості, політична поведінка молоді, психологія політико-правових відносин, медіапсихологія та медіаосвіта, моніторингові дослідження громадської думки, психологія спілкування ОНП зорієнтована на розвиток широкого кола можливостей майбутнього науковця та створює умови для розвитку самореалізації здобувачів, їх

	кар'єрного зростання у галузі академічної та прикладної психології з урахуванням принципів інноваційності, міждисциплінарності, дослідницької компетентності, принципів академічного лідерства. ОНП встановлює необхідний рівень теоретичних знань, умінь, навичок та основних компетентностей здобувача, що є достатніми для самостійної інноваційної та дослідницької діяльності, а також розв'язання комплексних проблем сучасної психології та педагогічної діяльності у закладі вищої освіти.
Особливості програми	Освітньо-наукова програма, побудована на фундаменті провідних наукових шкіл Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, є унікальною завдяки поєднанню класичних і сучасних підходів до вивчення складних соціально-психологічних феноменів. Вона інтегрує глибинний аналіз суспільної свідомості, масових психічних станів і колективних переживань з вивченням індивідуальних стратегій життєтворення та посттравматичного зростання. Таким чином, програма забезпечує цілісне розуміння психологічних механізмів як на індивідуальному, так і на суспільному рівнях, що є особливо актуальним у сучасних умовах воєнних і поствоєнних трансформацій. Особливістю ОНП є міждисциплінарність і практична орієнтація: в рамках навчання поєднуються знання із соціальної, політичної, медіа- та рольової психології, а також інтеракційно-дискусивного підходу до вивчення влади й громадянської активності. Студенти та аспіранти здобувають не лише глибокі теоретичні знання, а й опановують інноваційні психотехнології — методи діагностики, психокорекції, психологічного прогнозування, а також цифрові інструменти аналізу соціальних процесів. Це дає можливість формувати нові компетентності для розв'язання як академічних, так і прикладних завдань у сфері соціальної та політичної психології. Програма також вирізняється тісним зв'язком з актуальною науково-дослідницькою діяльністю, що забезпечує її динамічність та відповідність реальним викликам суспільства. Вона формує здатність майбутніх дослідників працювати з темами, які

	безпосередньо стосуються психології масових явищ, інформаційних загроз, кризових подій, проблем ідентичності та взаємодії у спільнотах. Завдяки цьому випускники програми стають не лише носіями сучасного наукового знання, а й фахівцями, здатними здійснювати експертну, консультативну та інноваційну діяльність у складних соціально-політичних контекстах.
4 – Придатність випускників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Відповідно до Стандарту вищої освіти працевлаштування здійснюється на посади наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, працівників найвищої кваліфікації у дослідницьких установах і організаціях, наукових консультантів в органах влади, установах та організаціях. Фахівці можуть виконувати функції та обіймати посади згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010, затвердженого Наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 за № 327: 2310 – Викладачі університетів та вищих навчальних закладів, 2310.1 Доцент; 2359.1 Науковий співробітник, науковий співробітник консультант; 2445 – Професіонали в галузі психології, 2445.1 Науковий співробітник (психологія); Враховуючи реальні потреби ринку праці: 1. Педагогічна діяльність в ЗВО (викладання психологічних дисциплін, як-то: «Загальна психологія», «Соціальна психологія», «Політична психологія», «Психологія особистості» тощо). 2. Наукова діяльність в ЗВО та/або наукових установах на посаді наукового співробітника. 3. Наукове консультування в центрах практичної психології в установах та організаціях, медичних закладах, реабілітаційних центрах на посаді психолога-методиста. 4. Наукове консультування в організаціях, фірмах, на підприємствах на посаді психолога або консультанта з питань організації колективної діяльності, вирішення конфліктів.
Подальше навчання	Продовження навчання, спрямоване на: – підготовку дисертації на здобуття ступеня доктора

	наук (як у докторантурі, так і шляхом самостійної наукової роботи); – набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти; – участь у програмах міжнародної академічної мобільності; – участь в освітніх і дослідницьких проектах, програмах, стажуваннях, тренінгах, у т. ч. за кордоном, з отриманням грантів і стипендій.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемно-орієнтоване навчання на засадах компетентнісного, системного та інтегративного підходів забезпечує формування компетентностей для продукування нових ідей та розв'язання комплексних проблем у професійній галузі. Навчальний процес здійснюється у логічній послідовності з урахуванням міждисциплінарних зв'язків у формах лекцій і практичних занять, самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, використанням бібліотечного репозитарію, консультацій з викладачами та інших видів аудиторної й позааудиторної діяльності. Застосовуються показовий, діалогічний, евристичний, дослідницький і програмований методи, науково-дослідницька робота, презентація результатів, дискусії й обговорення, що забезпечує активну участь здобувачів у створенні й розв'язанні проблемних ситуацій, розвиток критичного мислення та формування дослідницьких навичок. Викладання ґрунтується на загальнонауковій методології (історичний, термінологічний, функціональний, системний, когнітивний підходи, моделювання, узагальнення), що сприяє формуванню цілісного наукового світогляду та здатності до самостійних досліджень. Система поточного та підсумкового контролю забезпечує корекцію освітнього процесу. Здобувачі оволодівають методологією наукових досліджень, навичками презентації результатів рідною та іноземною мовами, отримують досвід науково-педагогічної діяльності у вищій школі, здійснюють індивідуальні дослідження під керівництвом наукового керівника з використанням ресурсів Інституту та партнерських установ.

Оцінювання	Оцінювання результатів навчання здійснюється за всіма видами аудиторної та позааудиторної діяльності у формах проміжного та/або підсумкового (семестрового) контролю відповідно до індивідуального плану здобувача. Форми проміжного контролю: усне й письмове опитування, тестові завдання, есе, презентації, захист звітів з практики, заліки, іспити, обговорення на відкритих методологічних семінарах. Передбачено апробацію результатів дослідження на наукових конференціях, підготовку та публікацію наукових статей (не менше однієї у виданні, що входить до наукометричної бази <i>Scopus</i> або іншої міжнародної бази, визначеної Науково-методичною радою МОН України). Підсумковими формами оцінювання є мультимедійна презентація результатів дисертаційного дослідження на відкритому науковому семінарі (передзахист) та публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми психологічної науки та практики, провадити дослідницько-інноваційну діяльність, спрямовану на вирішення актуальних теоретичних, методологічних і прикладних завдань, що передбачає глибоке переосмислення наявних знань і створення нових цілісних підходів, поєднання наукової новизни з практичною значущістю, впровадження результатів у освітню й професійну практику.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності
Спеціальні (фахові) компетентності	СК1. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні

	дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним. СК6. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності. СК7. Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПРН), що визначають нормативний зміст підготовки здобувача вищої освіти	ПРН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології. ПРН2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці. ПРН3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. ПРН4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики. ПРН5. Застосовувати сучасні інструменти і

	технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність. ПРН6. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок. ПРН7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів. ПРН8. Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності. ПРН9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій. ПРН10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.
8 – Форми атестації	
Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері психології або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

	Дисертація розміщується на сайті Інституту.
9. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Відповідає вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»). Формується із урахуванням структури навчального процесу та базується на таких основоположних принципах провадження освітньої діяльності: – відповідність освіти та/або наукового ступеня наукових працівників освітнім компонентам, які забезпечують реалізацію ОНП, або підтвердженням їх діяльності за спеціальністю (не менш як сімома видами чи результатами, переліченими в Нових Ліцензійних умовах п. 38); – обов'язковість та періодичність проходження стажування (підвищення кваліфікації) науковими працівниками Інституту; – моніторинг рівня наукової та професійної активності наукових працівників; – забезпечення якості освітньої діяльності та дотримання академічної доброчесності; – залучення професіоналів з досвідом дослідницької / управлінської / інноваційної роботи за фахом. Освітній процес за ОНП здійснюють доктори наук та доктори філософії (кандидати наук), які поєднують викладацьку діяльність із науково-дослідницькою роботою. Вони є провідними фахівцями у відповідних напрямках психологічних досліджень, мають значний досвід проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень, результати яких відображені у публікаціях у фахових та міжнародних виданнях. Такий кадровий потенціал забезпечує здатність до розв'язання комплексних проблем професійної та дослідницької діяльності й гарантує високий рівень реалізації освітньо-наукової програми.
Матеріально-технічне забезпечення	1. Освітньо-наукова підготовка докторів філософії зі спеціальності С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» здійснюється на базі Інституту соціальної та політичної психології НАПН України (м. Київ, вул. Андріївська, 15), де розміщено

	навчальний корпус (1037 м², навчальні площі – 185м², 9,25м² на одного аспіранта), наукові відділи, приміщення для занять аспірантів, в тому числі комп’ютерний клас (каб. 1, площею 16,5 м²) із доступом до Інтернету, що обладнані відповідно до санітарно-технічних і протипожежних вимог. 2. Матеріально-технічна база: 29 персональних комп’ютерів, ноутбуки (3 шт.), планшети (28 шт.), мультимедійні проектори (3 шт.), телевізори (3 шт.), принтери (20 шт.), багатофункціональні пристрої (10 шт.), копіювальні апарати (2 шт.). Усі приміщення підключені до інженерних мереж, обладнані охоронною сигналізацією, функціонує цілодобова охорона. 3. Усі аудиторії забезпечені сучасним ремонтом, меблями, технічними засобами, відповідно до вимог робочих програм; стан освітлення відповідає нормам. 4. Інформаційне забезпечення: бібліотека і читальна зала (20 місць, 50 м²), доступ до фондів Інституту та інших вітчизняних та міжнародних електронних ресурсів через мережу Internet з вільним доступом до Wi-Fi. 5. Програмне забезпечення: MS Office, Access, Excel, OSA for Windows, IC: Підприємство 8.2 (мережева версія), ліцензійні пакети прикладних програм (38 ліцензій). 6. Науково-методичне забезпечення: бібліотечні та електронні фонди, фахові періодичні видання, електронні бази даних.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Наявне навчально-методичне забезпечення має науково-орієнтований характер, враховує специфіку професійного напрямку й задовольняє вимогам компетентнісного підходу, що створює сприятливі умови для досягнення заявлених у ОНП цілей, завдань і програмних результатів. Для планування та проведення навчальної і дослідницької діяльності Інститут надає здобувачам доступ до інформаційних ресурсів для самонавчання, планування і організації наукових досліджень з використанням інформаційних технологій, безкоштовний доступ до Internet-інструментів вченого.

	Інформаційні ресурси: 1. Наукові бібліотеки (Наукова бібліотека ІСПП НАПН України, наукова бібліотека Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України, Електронна бібліотека НАПН України: https://lib.iitta.gov.ua/). 2. Наукометричні бази даних Web of Science, Scopus. 3. Web-сторінка ІСПП НАПН України (Освітня діяльність; Електронна бібліотека): https://ispp.org.ua/
10 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність реалізується формами академічної мобільності, а саме: навчанням; мовним стажуванням; навчальним чи науковим стажуванням; практикою; літніми школами тощо, з власної ініціативи учасника освітнього процесу, підтриманої керівництвом Інституту, на основі індивідуальних ініціатив та запрошень. Надається можливість академічної мобільності на основі двосторонніх договорів вітчизняними та іноземними установами, закладами вищої освіти України: https://ispp.org.ua/partneri/za-kordonom/ https://ispp.org.ua/partneri/v-ukra%d1%97ni/
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність реалізується в межах міжнародних урядових договорів про співробітництво в галузі освіти і науки; договорів між Інститутом та науковими, клінічними та іншими установами чи їхніми структурними підрозділами; міжнародними грантами, проектами та програмами; з власної ініціативи учасника освітнього процесу, підтриманої керівництвом Інституту, на основі індивідуальних ініціатив та запрошень. Програми академічної мобільності повинні відповідати спеціальностям, за якими навчаються, чи галузям, у яких працюють учасники академічної мобільності Інституту. Здобувачі в ході навчання можуть проходити стажування та брати участь у міжнародних проектах за програмами академічного обміну. Результати навчання, отримані в неформальній

	освіті, визнаються відповідно до Положення про визнання результатів підвищення кваліфікації наукових працівників Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, Положення про організацію та проведення короткострокових тематичних та авторських курсів підвищення кваліфікації в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України. Можливе стажування та підвищення кваліфікації в освітніх закладах і наукових установах за кордоном на основі двосторонніх договорів: https://ispp.org.ua/partneri/za-kordonom/ https://ispp.org.ua/partneri/v-ukra%04d1%97ni/
--	--

освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії
за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки,
журналістика, інформація та міжнародні відносини» в Інституті соціальної та
політичної психології НАПН України

3.1. Структура освітньо-наукової програми

Код	Назва дисципліни	Загальний обсяг	
		кредитів	годин
ННД	Цикл гуманітарної підготовки		
ННД.01	Методологія наукових досліджень та сучасного гуманітарного пізнання	3	90
ННД.02	Українська мова в науковому дискурсі	2	60
ННД.03	Науковий текст та академічне письмо (англійською мовою)	3	90
ННД.04	Методика викладання психології у відкритому інформаційному просторі	2	60
ННД.05	Грантова система підтримки наукових досліджень	2	60
Разом		12	360
	Цикл професійної підготовки		
ДВНУ	Дисципліни за вибором наукового закладу		
ДВНУ.01	Методологія емпіричних досліджень у психології	2	60
ДВНУ.02	Сучасні проблеми психології особистості	2	60
ДВНУ.03	Теоретико-методологічні проблеми психології груп	2	60
ДВНУ.04	Психологія політичної соціалізації особистості	2	60
ДВНУ.05	Математико-статистична презентація наукових результатів	2	60
Разом		10	300
ДВА	Дисципліни за вибором аспіранта		
ДВА.01	1. Philosophy and methodology of science 2. Основи самопізнання та саморозвитку особистості 3. Психологія соціальних когніцій	2	60
ДВА.02	1. Психопатологія політичного життя 2. Психологія політичної комунікації 3. Профілактика психопатології в медіа (клінічна психологія в інформаційному вимірі)	2	60
ДВА.03	1. Методи вибіркового дослідження у психології 2. Structural Equation Modeling 3. Резильєнтність та благополуччя персоналу організацій	2	60

ДВА.04	1. Інновації та експериментування у навчанні 2. Психологічна публікація в іноземних журналах 3. Психометрика	2	60
ДВА.05	1. Соціальна психологія власності та економічної поведінки 2. Психологічна стійкість і особистісні ресурси науковця: теорія і практика в умовах воєнного та повоєнного часу 3. Соціально-психологічні основи здоров'я	2	60
Разом		10	300
Практична підготовка			
АПП	Асистентська педагогічна практика	3	90
Разом		3	90
Разом за навчання		35	1050

3.2. Наукова складова ОНП

Наукова складова освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Система науково-дослідницької роботи здобувачів освітнього рівня доктор філософії за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» є невід'ємною складовою підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних самостійно вести науковий пошук, творчо вирішувати конкретні професійні, наукові та соціальні завдання.

Наукова складова ОНП містить перелік видів наукової роботи аспіранта та форми контролю (звітування). Наукова складова ОНП оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, погоджується здобувачем з його науковим керівником, затверджується вченою радою Інституту соціальної та політичної психології НАПН України та є невід'ємною частиною індивідуального плану аспіранта.

Науково-дослідницька робота аспіранта умовно може бути розділена на підготовчий та основний етапи та включає наступні види діяльності.

На підготовчому етапі аспірант:

1. Обирає тему наукового дослідження та обґрунтовує актуальність обраної теми дослідження. Здійснює перегляд каталогів захищених дисертацій і знайомиться з вже виконаними у науковому підрозділі (відділі) та/або науковій установі (інших наукових підрозділах) дисертаційними роботами. Опрацьовує новітні результати досліджень в обраній та суміжних сферах науки. Ознайомлюється з аналітичними оглядами і статтями у фахових виданнях, проводить консультації з фахівцями з метою виявлення маловивчених наукових проблем і питань, що є актуальними. Вивчає та аналізує основні підходи та позиції наукових шкіл і течій у вирішенні досліджуваної проблеми; уточнює термінологію в обраній галузі знань. Здійснює пошук літературних джерел з обраної теми.

2. Проводить планування дисертаційної роботи шляхом складання індивідуального плану наукової роботи.

3. Здійснює постановку цілей і завдань дисертаційної роботи. Визначає об'єкт і предмет наукового дослідження.

4. Обирає методи (методику) проведення дослідження.

5. Здійснює опис процесу наукового дослідження у дисертаційній роботі шляхом формування плану-проспекту, який являє собою реферативний виклад питань, за якими надалі буде систематизуватися весь зібраний фактичний матеріал.

Під час основного етапу науково-дослідницької роботи аспірант:

1. Проводить науково-дослідницькі роботи відповідно до профілю ОНП аспірантури, з використанням фундаментальних і прикладних дисциплін, що викладаються. Займається науковою роботою з виконання теоретичної та практичної частини дослідження.

2. Аналізує та узагальнює результати наукового дослідження на основі сучасних міждисциплінарних підходів, застосування наукових методологічних принципів та методичних прийомів дослідження, використання в дослідженні тематичних інформаційних ресурсів, провідного вітчизняного і зарубіжного досвіду з тематики дослідження.

3. Здійснює підготовку та видання публікацій за темою дисертації наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, та у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), а також (за бажанням) інших наукових публікацій, у тому числі в іноземних виданнях.

4. Проводить апробацію результатів наукових досліджень шляхом участі у наукових конференціях (з опублікуванням тез доповіді): у міжнародних та зарубіжних конференціях; у всеукраїнських конференціях; у регіональних та міжвузівських конференціях, у наукових семінарах. Бере участь у конкурсах наукових робіт.

5. Залучається до виконання держбюджетної або госпдоговірної тематики в рамках державних, міжвузівських або інститутських грантів, а також індивідуальних планів відділу.

6. Якщо за науковими результатами наукового дослідження було отримано винахід, то аспірантом готуються та подаються документи для отримання патенту на винахід (авторське свідоцтво).

7. Проходить попередню презентацію методологічного та методичного інструментарію дослідження на відкритому методологічному семінарі наукового підрозділу Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, експертизу комісії з етики наукових досліджень Інституту соціальної та політичної психології НАПН України.

8. Здійснює оцінку отриманих результатів, які виносяться для обговорення та дискусії на засіданні наукового підрозділу (відділу).

9. Презентує результати дисертаційного дослідження на відкритому науковому семінарі наукового підрозділу Інституту соціальної та політичної психології НАПН України (передзахист).

10. Займається роботою з підготовки рукопису дисертації.

11. Працює над створенням нових перспективних засобів практичного використання та впровадження результатів дослідження.

3.3. Графік виконання індивідуального плану наукової роботи за ОНП підготовки докторів філософії

за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» Інституті соціальної та політичної психології НАПН України (денна та заочна форми)

Рік навчання	Робота над дисертацією	Публікація статей	Апробація результатів	Впровадження
1 рік навчання				
1 півріччя	Підготовка обґрунтування дисертаційного дослідження. Обговорення на засіданні наукового підрозділу (відділу) Інституту соціальної та політичної психології НАПН України. Затвердження Вченою радою Інституту соціальної та політичної психології НАПН України. Робота з першоджерелами.	-	-	-
2 півріччя	Формування інформаційно-джерельної бази дослідження. Оброблення та аналіз джерел. Написання теоретичної частини роботи. Звітування та обговорення результатів на засіданні наукового підрозділу. Підготовка першого розділу дисертації.	1	-	-
2 рік навчання				
3 півріччя	Розробка методологічного та методичного інструментарію дослідження. Презентація методологічного та методичного інструментарію дослідження на відкритому Методологічному семінарі наукового підрозділу Інституту соціальної та політичної психології НАПН України. Затвердження методологічного та методичного інструментарію дослідження комісією з етики наукових досліджень Інституту соціальної та політичної психології НАПН України. Проведення практичної (емпіричної) частини роботи.	-	1	-
4 півріччя	Проведення практичної (емпіричної) частини роботи. Обробка та опис результатів емпіричного дослідження. Звітування та обговорення результатів на засіданні наукового підрозділу. Підготовка другого розділу дисертації.	1	-	1
3 рік навчання				
5 півріччя	Узагальнення результатів дослідження. Формування висновків і рекомендацій.	-	1	-
6 півріччя	Підготовка третього розділу дисертації.	1	-	1

	Завершення роботи над дисертацією. Підготовка рукопису. Звітування та обговорення результатів на засіданні наукового підрозділу.			
4 рік навчання				
7 півріччя	Оформлення роботи. Презентація наукових результатів дисертаційного дослідження на відкритому науковому семінарі наукового підрозділу Інституту соціальної та політичної психології НАПН України (передзахист).	-	1	1
8 півріччя	Подання до захисту. Публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді Інституту соціальної та політичної психології НАПН України.	-	-	-

3.4. Форми атестації здобувачів вищої освіти

У процесі підготовки докторів філософії використовуються дві форми атестації: проміжна та підсумкова.

Метою проміжної атестації є комплексний контроль за виконанням індивідуального плану аспіранта за усіма складовими, передбаченими навчальним планом. Проміжна атестація інтегрує результати навчальної, науково-дослідницької та практичної діяльності аспірантів, що забезпечує своєчасну корекцію освітньо-наукового процесу та гарантує відповідність підготовки вимогам до здобувачів ступеня доктора філософії.

Проміжна атестація освітньої складової ОНП проводиться відповідно до навчального плану у формі екзаменів та заліків. Технологія проміжного контролю включає виконання письмових завдань теоретичного й аналітичного характеру, усне обговорення відповідей та оцінювання досягнутого рівня компетентностей відповідно до вимог програми.

Оцінка знань аспірантів здійснюється за 100 бальною шкалою і переводиться в національну шкалу наступним чином:

Рейтингова оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою
A	90 –100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з. можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок

D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1 – 35 балів	Незадовільно з обов’язковим повторними вивчення курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

Проміжна атестація науково-дослідницької складової ОНП реалізується у формі піврічної звітності здобувачів щодо виконання індивідуального плану наукової роботи та дотримання графіку підготовки дисертації. Оцінюються обґрунтованість обраної методології, результати, апробація дослідження на конференціях, публікації у фахових та міжнародних виданнях.

Практична частина ОНП, відповідно до навчального плану, передбачає проходження асистентської педагогічної практики на другому році навчання. Метою атестації є перевірка сформованості професійних викладацьких навичок та здатності застосовувати здобуті знання у навчальному процесі. Атестація здійснюється на підставі захисту результатів практики перед експертною комісією, створеною в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України.

Підсумкова атестація здобувачів освітнього рівня доктор філософії за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» здійснюється у формі публічного захисту дисертації разовою спеціалізованою вченою радою, утвореною Вченою радою Інституту соціальної та політичної психології НАПН України за акредитованою освітньо-науковою програмою третього рівня вищої освіти за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини».

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії з психології є самостійним розгорнутим дослідженням, що свідчить про здатність здобувача ступеня доктора філософії вести самостійний науковий пошук, розв’язувати комплексні проблеми та прикладні наукові завдання, здійснювати їхнє наукове узагальнення у вигляді власного внеску у розвиток сучасної психологічної науки і практики.

Обов’язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та отримання позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Перед захистом дисертаційна робота перевіряється на наявність / відсутність академічних збігів і запозичень. Дисертації осіб, які здобувають ступінь доктора

філософії, а також відгуки опонентів оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту соціальної та політичної психології НАПН України.

Заключна атестація аспірантів передбачає присудження наукового ступеня доктор філософії за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» із врученням диплому встановленого зразку.

Підготовка та атестація здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здійснюється відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук» (постанови Кабміну України від 23.03.2016 № 261, в редакції постанови Кабміну України від 19.05.2023 № 502) та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, що регулюють питання підготовки та атестації здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії.

IV. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ТА ЗОВНІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ТА НАУКОВОЇ СКЛАДОВИХ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

В Інституті соціальної та політичної психології НАПН України функціонує інтегрована модель внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освітньої та наукової складових підготовки докторів філософії за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», що гарантує високий рівень підготовки здобувачів ступеня доктора філософії, відповідність результатів їхніх досліджень сучасним науковим та етичним стандартам, а також підвищення конкурентоспроможності української науки в міжнародному просторі.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої та наукової складових підготовки докторів філософії за спеціальністю С4 «Психологія» у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України вибудована відповідно до вимог Європейських стандартів і рекомендацій із забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 Закону України «Про вищу освіту» (2014) та статті 41 Закону України «Про освіту» (2017), що забезпечує інтеграцію освітньої та науково-дослідної складових ОПН та гарантує високу якість підготовки здобувачів. Система функціонує на кількох організаційних рівнях та охоплює діяльність адміністрації, наукових відділів), наукових керівників, аспірантів, залучених стейкхолдерів. Нормативні документи, що регламентують її роботу, розроблені та затверджені Інститутом, а також доступні у відкритому доступі на офіційному сайті.

Система внутрішнього забезпечення якості передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1. Визначення принципів та процедур забезпечення якості – формування політик і механізмів, що регулюють освітню та дослідницьку діяльність аспірантів.
2. Моніторинг і періодичний перегляд освітньо-наукової програми – із залученням внутрішніх і зовнішніх експертів, здобувачів та стейкхолдерів.
3. Щорічне оцінювання здобувачів освіти та наукових керівників – включає моніторинг результатів навчальної та науково-дослідної роботи, з подальшим оприлюдненням узагальнених результатів на офіційному веб-сайті Інституту та в інших відкритих джерелах.
4. Підвищення кваліфікації наукових працівників – шляхом участі у вітчизняних і міжнародних програмах, семінарах, тренінгах, що відповідає вимогам безперервного професійного розвитку.
5. Забезпечення ресурсної бази – наявність сучасної матеріально-технічної та інформаційної інфраструктури, доступу до бібліотек, електронних ресурсів і міжнародних баз даних (Scopus, Web of Science та ін.), що необхідні для виконання дисертаційних досліджень.
6. Використання інформаційних систем – для організації, планування та моніторингу освітнього процесу й наукової діяльності аспірантів.
7. Публічність інформації – відкритий доступ до освітньо-наукових програм,

результатів акредитації, вимог щодо оцінювання, а також інформації про ступені вищої освіти і кваліфікації.

8. Дотримання принципів академічної доброчесності – функціонування внутрішніх механізмів запобігання та виявлення академічного плагіату, перевірка дисертацій та наукових публікацій здобувачів.

9. Апробація наукових результатів – обов'язкові виступи на науково-методичних семінарах, конференціях, публікації у фахових виданнях, у т. ч. міжнародних.

Зовнішнє оцінювання системи якості – здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) або акредитованими ним незалежними установами, які перевіряють відповідність внутрішньої системи якості вимогам законодавства та стандартам акредитації. Під час акредитації оцінюються освітня й наукова складові, кадрове, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення, а також механізми внутрішнього забезпечення якості.

V. МАТРИЦІ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Таблиця 1.

**Матриця відповідності програмних компетентностей дескрипторам НРК
(за 9-м рівнем, освітньо-науковим)**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання 1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	Уміння Ум 1 Спеціалізовані уміння /навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та / або інновацій, розширення та переоцінка вже існуючих знань та професійної практики Ум2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності Ум3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	Комунікація К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	Автономія та відповідальність AB1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності AB2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
Загальні компетентності				
ЗК 1	Зн1	Ум1, Ум2		AB1
ЗК 2	Зн1	Ум1, Ум3	К1, К2	
ЗК 3	Зн1	Ум1, Ум3	К1, К2	AB2
ЗК 4		Ум1	К1	AB1

Спеціальні компетентності				
СК1	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3		
СК2		Ум2		АВ2
СК3		Ум1	К1	АВ1
СК4	Зн1	Ум3		
СК5	Зн1	Ум1, Ум2		
СК6	Зн1			
СК7		Ум1, Ум2, Ум3		АВ1

5.1. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ННД.01	ННД.05	ННД.02	ННД.03	ННД.04	ДВНУ.01	ДВНУ.02	ДВНУ.03	ДВНУ.04	ДВНУ.05
ІК	+		+			+				
ЗК1	+			+		+				+
ЗК2	+		+		+	+	+	+		+
ЗК3	+						+			+
ЗК4	+					+	+	+	+	+
СК1	+		+				+	+	+	+
СК2						+				
СК3					+					+
СК4		+		+						
СК5	+	+	+				+			
СК6				+	+	+				+
СК7	+				+	+				

5.2. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ННД.01	ННД.05	ННД.02	ННД.03	ННД.04	ДВНУ.01	ДВНУ.02	ДВНУ.03	ДВНУ.04	ДВНУ.05
ПРН1	+					+	+	+	+	
ПРН2	+				+	+				+
ПРН3	+		+			+				
ПРН4					+	+				+
ПРН5					+	+				+
ПРН6	+				+	+	+	+	+	
ПРН7				+	+	+				+
ПРН8	+		+	+	+					
ПРН9		+	+	+	+					
ПРН10	+	+		+						